

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT, AGRICULTURA I PESCA

1294

Resolució del president de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears per la qual es formula l'informe ambiental estratègic sobre la Modificació Puntual n° 11 NS, exoneració xarxa de clavegueram. Es Figueral. T.M. de Santa Eulària des Riu (97e/2018)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 7 de novembre de 2018, i d'acord amb l'article 10.1.a) del Decret 4/2018, de 23 de febrer, pel qual s'aproven l'organització, les funcions i el règim jurídic de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (CMAIB) (BOIB núm. 26 de 27 de febrer de 2018),

RESOLC FORMULAR:

L'informe ambiental estratègic sobre la Modificació Puntual n° 11 NS, exoneració xarxa de clavegueram. Es Figueral. T.M. de Santa Eulària des Riu, en els termes següents:

I. Determinació de la subjecció a Avaluació ambiental i tramitació.

S'ha presentat la documentació amb sol·licitud d'avaluació ambiental estratègica simplificada. L'Ajuntament ha aportat «Memòria» «Annexos» i document «Avaluació ambiental estratègica simplificada (Juny 2017)» de la Modificació Puntual.

Analitzada la documentació hi ha una sèrie de punts assenyalats en les consideracions tècniques del present informe, que no estan suficientment tractats. Cal profunditzar en els efectes ambientals del desenvolupament previsible de la Modificació Puntual proposta.

Respecte a l'actual situació de funcionament, en el nucli urbà d'Es Figueral, amb fosses sèptiques individuals i el funcionament amb EDAR pròpia els establiments hotelers existents a l'àmbit, no s'ha analitzar suficientment la problemàtica ambiental.

Falta un anàlisi en profunditat dels motius de selecció de l'alternativa proposada. S'ha d'analitzar i contemplar com alternativa possible la connexió del nucli d'Es Figueral amb una xarxa de sanejament general.

Per una altra banda, no s'han contemplat una sèrie de factors ambientals que poden veure's afectats per la proposta.

No s'ha justificat tècnicament ni ambientalment les motivacions que justifiquen l'exoneració o inviabilitat de realitzar una xarxa de sanejament. Tampoc s'ha justificat econòmicament que una xarxa de sanejament així com el seu manteniment a mitjà – llarg termini sigui més costosa que la implantació de fosses sèptiques homologades en l'àmbit així com mantenir unes instal·lacions de depuració pròpies en una sèrie d'establiments hotelers. Cal contemplar a efectes comparatius els costos de manteniment d'una xarxa de clavegueram i els costos del manteniment de fosses sèptiques i sistemes particulars de depuració a mitjà i llarg termini.

Cal avaluar i aportar informació sobre la proposta d'implantació de fosses sèptiques homologades i sistemes individuals de depuració a l'àmbit, en relació a les possibles afeccions a xarxes de serveis existents, zones inundables, afeccions a torrents i les seves zones de protecció. Cal considerar al respecte la presència de restes arqueològiques a l'àmbit. Per una altra banda, cal avaluar les possibles afeccions a espais protegits pròxims i APRs.

No s'aporta informació sobre les possibles repercussions a espais limítrofs de XN 2000.

El propi document ambiental presentat considera oportú que es sol·liciti un projecte complementari sobre tractament d'aigües residuals, control d'efluents i emanacions. Per una altra banda, la documentació presentada senyala que s'estudiarà complementar els sistemes de depuració autònoms amb sistemes d'emmagatzemament i reg d'aigües regenerades. Aquestes qüestions no han estat avaluades en la documentació presentada.

Totes aquestes qüestions ambiental s'han d'avaluar prèviament per poder justificar els requisits establerts en la Llei 2/2014, de 25 de març, d'ordenació i ús del sòl (LOUS).

Tant a l'annex V de la Llei 21/2013, com a l'annex 4 de la Llei 12/2016, s'estableixen els criteris per a determinar si un pla o programa s'ha de sotmetre a avaluació ambiental estratègica ordinària. Analitzant aquests criteris considerem que poden veure's afectats diversos factors ambientals.

L'article 6 de la Llei 21/2013, determina que seran objecte d'avaluació ambiental estratègica ordinària els plans que afectin a Xarxa Natura 2000. Cal assenyalar que l'àmbit de la MP es troba devora a espais de XN 2000. Pot ser que s'afecti a aquests espais.

En altres propostes de Modificació Puntual de Normes Subsidiàries amb objecte d'exonerar de la necessitat de xarxa de sanejament en nuclis urbans rodejats de sòl rústic, la CMAIB, ha pres el criteri i resolució de tramitar una avaluació ambiental estratègica ordinària de la Modificació Puntual, ja que es podrien derivar efectes significatius negatius en el medi ambient.

Per aquests motius i per l'assenyalat en el present informe es proposa tramitar una avaluació ambiental estratègica ordinària.

2.Descripció i ubicació del pla.

L'àmbit de la Modificació Puntual nº 11 de Santa Eulària des Riu afecta al nucli d'Es Figueral de 39,03 hec, de sòl urbà.

Es tracta d'un nucli rodejat de sòl rústic protegit (AANP, ANEI, XN 2000 i APRs).

La modificació puntual proposta afecta a 235 habitatges unifamiliars i dos establiments hotelers, amb una població conjunta de 1890 habitants.

L'objecte de la modificació puntual és sol·licitar l'exoneració de disposar de xarxa de clavegueram per aquest nucli.

Les qualificacions urbanístiques d'aquest sector són bàsicament de residencial unifamiliar aïllat i hotelera.

La present Modificació Puntual pretén mitjançant l'exoneració d'implantar una xarxa de sanejament poder atorgar llicències urbanístiques a l'àmbit d'Es Figueral.

L'Ajuntament de Santa Eulària des Riu justifica la proposta per l'alt cost econòmic que implicaria per l'Ajuntament l'execució d'una xarxa de sanejament. El document ambiental senyala els impactes com positius i considera els impactes negatiu com no significatius. Per poder dur a terme la proposta l'Ajuntament es pretén acollir a la LOUS.

Amb la proposta de la MP nº 11 el cost econòmic repercutiria en els particulars i propietaris i no en el pressupost públic.

3.Avaluació d'efectes previsibles.

Amb la proposta de MP té com efectes exonerar a l'Ajuntament realitzar actuacions d'instal·lació i manteniment d'una xarxa de sanejament. Aquest fet implica derivar els costos en els particulars.

Obligaria l'ús de camions cisterna per el buidament de fosses sèptiques lo que generaria molèsties per als residents en la zona, el que implicaria increment de trànsit, renou, producció de gasos i olors.

Donat que a l'àmbit es troba zona inundable, zona de vulnerabilitat d'aquífers i torrents s'han d'avaluar les possibles afeccions a les aigües superficials i subterrànies especialment davant possibles problemes de contaminació.

Per una altra banda, l'àmbit es troba devora espais protegits (AANP i ANEI) i APRs. Cal analitzar la situació.

S'ha de determinar les possibles repercussions a espais de la XN 2000.

S'ha de considerar la generació de residus, així com les actuacions i impactes derivats de la substitució i implantació de noves fosses sèptiques homologades. Cal contemplar la possible contaminació de sòl. Per una altra banda cal considerar i analitzar la problemàtica actual davant la presència de fosses sèptiques no homologades així com la problemàtica ambiental de les EDARS pròpies dels establiments hotelers.

No s'indica el destí del buidament i efluent de les fosses sèptiques del nucli i dels sistemes de depuració particulars dels establiments hotelers.

A l'àmbit existeixen varis pous d'ús domèstic, cal analitzar les possibles afeccions per la presència de fosses sèptiques en el nucli.

Cal avaluar la possible incidència davant restes arqueològics present a l'àmbit.

4.Consultes a les administracions afectades i persones interessades.

La CMAIB ha consultat com a administracions afectades a les següents:

- Servei d'Estudis i Planificació, Servei d'Aigües Superficials, Servei d'Aigües Subterrànies de la Direcció General de Recursos Hídrics.
- Direcció General de Salut Pública. Conselleria de Salut.
- ABAQUA.
- Departament de Territori i Departament de Medi Ambient. Consell d'Eivissa.

De les consultes efectuades s'han rebut els informes de: ABAQUA, Servei d'Aigües Superficials i Servei d'Aigües Subterrànies de la Direcció General de Recursos Hídrics, Direcció General de Salut Pública i informe del Departament de Territori i Departament de Medi Ambient del Consell d'Eivissa.

No consta l'opinió dels propietaris i residents per la modificació proposta.

- Els informes del Consell d'Eivissa senyalen que:

- +És d'aplicació la Llei 2/2014, de 25 de març, d'ordenació i ús del sòl (LOUS).
- +Es sol·licita que es valori el possible impacte en les zones de XN 2000 «Caldria descartar explícitament que hi hagi impacte apreciable sobre el LIC i les seves espècies, i en cas de dubte, procedir a la tramitació ordinària de la modificació».
- +El programa de vigilància ha de contemplar la revisió de totes les instal·lacions de sanejament existents. En el cas de que la CMAIB informe positivament la MP, s'ha de fer un seguiment regular sobre l'estat químic de l'aigua residual per avaluar la necessitat d'establir una xarxa de sanejament.

- L'informe de la Direcció General de Salut Pública senyala que l'exoneració proposta no entra en conflicte amb el Decret 53/2012.

S'informa favorablement si es compleix la normativa vigent: Reial Decret 140/2003, Reial Decret 902/2018 i Decret 53/2012.

- El Servei d'Aigües Subterrànies informa que a l'àmbit no es troben aprofitament per ús d'abastiment públic. Es troben dos aprofitament d'ús domèstic (AAS – 8673 i AAS – 5599) i una sol·licitud per subministre a hotels (CAS – 515).

Al voltant del nucli no es situen pous de subministre públic si bé es troben diversos pous domèstics i d'abastament a establiments turístics.

No s'observen impediments a l'exoneració de xarxa de clavegueram d'Es Figueral.

- Servei d'Aigües Superficials senyala que els documents que s'informen no defineixen cap actuació, més aviat al contrari, proposen exonerar al nucli urbà d'Es Figueral de l'execució d'una xarxa de sanejament, per lo qual no hi ha afeccions al DPH de les aigües superficials, a les zones de protecció i a zones inundables o potencialment inundables.

- L'informe d'ABAQUA, senyala que l'Agència gestiona una part del sistema de sanejament i depuració en alta dels nuclis urbans del municipi de Santa Eulària des Riu.

La MP nº 11 de les NS no afectarà a cap dels sistemes generals de sanejament i depuració gestionats per ABAQUA.

Respecte a les consultes cal assenyalar que s'hauria de consultar també a:

- Servei de Planificació. Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Direcció General d'Ordenació del Territori de la Conselleria de Territori, Energia i Mobilitat.

Així mateix, cal reiterar l'informe al Servei d'Estudis i Planificació de la Direcció General de Recursos Hídrics.

5. Anàlisi dels criteris de l'Annex V de la Llei 21/2013 i Annex 4 de la Llei 12/2016, per determinar si un pla o programa s'ha de sotmetre a avaluació ambiental estratègica.

S'han analitzat els criteris assenyalats anteriorment i es preveu que la modificació proposta pot tenir efectes significatius en el medi ambient.

Cal avaluar més detalladament les justificacions que desaconsellen la implantació i gestió d'una xarxa de sanejament (criteris ambientals, tècnics i costos econòmics):

La MP 11 proposta suposa derivar als particulars i propietaris els costos, que en el cas d'una xarxa pública, recauria en l'administració.

Des del punt de vista ambiental cal analitzar en profunditat els factors ambientals afectats ja que aquest nucli es troba ubicat proper a espais protegits (AANP, ANEI, APRs i Xarxa Natura 2000).

S'han d'analitzar els possibles impactes sobre la vegetació, la contaminació – generació de residus, impactes derivats del buidament i manteniment de les fosses sèptiques, el trànsit de camions cisterna i destí de l'efluent.

Cal analitzar, a efectes comparatius, amb major profunditat, l'alternativa d'implantació d'una xarxa de sanejament.

Així mateix, cal estudiar i contemplar el caràcter acumulatiu dels efectes.

Conclusions de l'informe ambiental estratègic.

Primer.- Subjectar a avaluació ambiental estratègica ordinària la Modificació Puntual nº 11 de Santa Eulària des Riu relativa a l'exoneració de disposar xarxa de sanejament al nucli d'Es Figueral, atès que podria tenir efectes significatius en el medi ambient, d'acord amb els criteris de l'Annex V de la Llei 21/2013 i Annex 4 de la Llei 12/2016.

Segon.- El promotor en base a l'article 31 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, elaborarà l'estudi ambiental estratègic i tindrà en compte les consultes a les administracions afectades.

A l'estudi ambiental estratègic s'identificaran, descriuran i avaluaran els possibles efectes significatius en el medi ambient de l'aplicació del pla o programa, així com unes alternatives raonables i ambientalment viables. L'estudi ambiental estratègic continuarà com a mínim, la informació continguda en l'Annex IV de la Llei 21/2013.

S'analitzaran en particular els següents punts:

1. Justificació de la proposta d'exoneració de xarxa de clavegueram per el nucli d'Es Figueral. Costos d'implantació de fosses sèptiques homologades. Costos de gestió i manteniment dels sistemes de tractament d'aigües residuals autònomes a mitjà i llarg termini. Justificació ambiental i criteris tècnics.
2. Estudi de possible alternatives viables.
3. Estudi en detall de tots els factors ambientals afectats per la modificació puntual proposta. Problemàtica actual.
4. Avaluació dels impactes ambientals causats pel buidament de les fosses sèptiques amb camions cisterna (trànsit, contaminació acústica, emissions de gasos, males olors,...).
5. Efectes acumulatius dels impactes.
6. Possible substitució de fosses sèptiques existents per altres homologades. Efectes derivats.
7. Possible contaminació de sòls, aigües superficials i subterrànies. Possibles afeccions a Domini Públic Hidràulic.
8. Problemàtica actual del tractament de les aigües residuals en les EDARS dels complexos hotelers presents a l'àmbit. Destí de l'efluent.
9. Afeccions a espais protegits de l'entorn (AANP, ANEI, APRs, XN 2000).
10. Generació de residus derivats de les actuacions proposades.
11. Cal aclarir els límits del sòl urbà i l'ANEI – AANP.
12. Costos de depuració de l'efluent i tractament de fangs. Capacitat de la depuradora per tractar-los.
13. Adequació a les determinacions del Pla Hidrològic i de l'administració hidràulica.
14. Avaluació del procés de tractament d'aigües residuals per una població de 1890 habitants en sòl urbà. Problemes de gestió.
15. Cal contemplar el possible ús de l'aigua regenerada. Cal comptar amb les autoritzacions de la Direcció General de Recursos Hídrics.
16. S'ha de tenir present actuacions previstes davant jaciments arqueològics a l'àmbit.
17. Cal analitzar les possibles afeccions davant xarxes de serveis existents a l'àmbit.
18. Cal analitzar la possible contaminació a l'existir a l'àmbit diversos pous d'ús domèstic.

Tercer.- Aquesta Resolució actua com a document d'abast de l'estudi ambiental estratègic tal com preveu l'article 31.2 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'Avaluació Ambiental i, amb el resultat de les consultes realitzades es notificarà al promotor (article 31.2 Llei 21/2013) per a què elabori l'estudi ambiental estratègic. Es continuarà la tramitació prevista en els articles 21 i següents de la Llei 21/2013.

Cal consultar durant el període d'exposició pública a les següents administracions:

- Servei d'Estudis i Planificació. Direcció General de Recursos Hídrics.
- Servei de Planificació. Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Direcció General d'Ordenació del territori. Conselleria de Territori, Energia i Mobilitat.
- Associació de veïns, si n'hi hagués.

Quart.- L'informe ambiental estratègic, una vegada formulat, es remetrà per l'òrgan ambiental per a la seva publicació en el termini de quinze dies hàbils al BOIB, sense perjudici de la seva publicació a la seu electrònica de l'òrgan ambiental.

Cinquè.- L'informe ambiental estratègic no serà objecte de cap recurs, sense perjudici de que , si és el cas, escaigui en via administrativa o judicial davant l'acta d'aprovació del pla o programa, d'acord amb el que disposa l'article 31.5 de la Llei 21/2013.

Sisè.- Aquesta proposta de Resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques de gestió o territorials de les administracions competents i de els autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

Palma, 14 de novembre de 2018

El president de la CMAIB

Antoni Alorda Vilarrubias

